

Uddybende beskrivelse af rammerne for Socialforvaltningens botilbud

Optagelse på ventelisten til botilbud.

Borgeren henvender sig til sagsbehandler enten i Handicapcentret eller i Socialcentret. Sagsbehandleren laver i samarbejde med borger/pårørende indstilling til særlig boform efter SEL § 107/108. Indstillingen vedlægges relevante oplysninger om borger herunder en psykologisk undersøgelse, neuropsykologiskudtalelse, skoleudtalelse og/eller lægeudtalelse. Borger tilbydes tillige en social handleplan.

Når ansøgningen modtages i Mål- og Rammekontoret for Handicap og psykiatri fra Handicapcentret eller Socialcentret har visitationen 6 ugers behandlingsfrist. Først tages der stilling til om alle relevante akter og samtykke er fremsendt og dermed om ansøgningen kan behandles. Herefter vurderes indstillingen med henblik på at bestemme om borgeren er i målgruppen for en særlig boform til borgere med sindslidelse syge eller handicap og hvilken særlig boform (§ 107 eller § 108) borger er i målgruppen til. Herefter gives enten tilsagn eller afslag til særlig boform. Borgeren får et afgørelsesbrev.

Såfremt borgeren godkendes og vurderes til at kunne rummes i Københavns Kommunes egne botilbud noteres borgeren som ventende. Ledige boliger fordeles efter størst behov og efter om borger er i målgruppen for tilbuddet. Denne vurdering sker ud fra en helhedsvurdering af borgerens behov. Visitationen modtager besked fra sagsbehandler, hvis borgerens forhold ændrer sig og visitationen anmoder også om fornyet status hvis borger har stået på venteliste i en længere periode.

Borgere prioriteres højest hvis:

- De er hjemløse
- Er hospitalsindlagte uden mulighed for at komme tilbage til eget hjem
- Er i et permanent aflastningstilbud indtil egnet botilbud er fundet
- Har meget vanskelige forhold i nuværende hjem, eksempelvis misbrug i den nærmeste familie, vold i familien, alvorlig sygdom i den nærmeste familie
- Har en så særlig adfærd at de ikke kan rummes i nuværende bolig
- Får en dom til anbringelse på institution (boform)

Borgere i ovenstående kategori kan i ventetiden på egnet bolig også blive tilbudt aflastning i aflastningstilbudene indtil egnet bolig er fundet. I helt særlige tilfælde tilbydes borgere fra ovenstående gruppe aflastning udenfor Københavns Kommune eller botilbud udenfor Københavns Kommune med begrundelse i deres akutte behov for bolig, hvis det vurderes at de ikke kan vente på en egnet plads i KBH. Dette gælder både boliger efter SEL § 107 og § 108.

Køb af pladser i andre kommuner

Nogle borgere vurderes at have et så specialiseret behov, at Københavns Kommune ikke selv har et botilbud som matcher borgerens. I sådanne tilfælde købes en plads udenfor Københavns Kommune. Eksempler på dette kan være en borger med asperger syndrom, der har et misbrug og har begået

kriminalitet, eller en senhjerneskadet borger med en meget særlig adfærd.

Borgere der er godkendt til en § 108 bolig, har ret til at ønske en lignende § 108 boform udenfor København, hvis de godkendes af den kommune, hvori de ansøger om ophold. En del borgere ønsker grundet lange ventetider på indflytning at benytte sig af fritvalgsordningen. Borgere anvender også denne mulighed, hvis deres netværk er udenfor København således, at de kan flytte tættere på familien.

Der købes også plads i midlertidige botilbud efter SEL § 107 udenfor København især i forbindelse med STU (Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse til unge med funktionsnedsættelser) ophold, hvor BUF har anvist borger et undervisningstilbud, som ikke ligger i KBH. Da der ikke er en fritvalgsordning på SEL § 107 afvises en del ansøgninger om ophold udenfor København.

Forskel på § 107 og § 108 ophold efter Serviceloven

Et § 107 botilbud er et midlertidigt ophold, og ydes til de borgere der på sigt kan forventes at klare sig i egen bolig. Af samme årsag har § 107 ophold mindre personale og kan derfor give mindre støtte. Generelt ydes der ikke døgn-støtte på § 107, men der er undtagelser for reglen. § 107 tilbud kan være solistboliger, bofællesskaber eller opgangsfællesskaber. Der vil typisk ikke være den store personalebemanding, hvorfor der ikke tildeles et større serviceareal, og da borger kan klare sig selv vil der kun være et mindre fællesareal.

Et § 108 botilbud er et permanent tilbud om bolig, som ydes de borgere, der ikke forventes at være i stand til at klare sig selv på sigt. For § 108 er der frit valg til at ønske tilbud i andre kommuner. Et § 108 tilbud vil være indrettet med et større fællesareal til fælles madlavning, aktiviteter etc. samt et større serviceareal da der skal være plads til en stor personalegruppe.

Husleje på botilbud

I forbindelse med Servicelovens ikrafttrædelse 1. januar 1998 blev bolig og service blev adskilt i lovgivningen. Det betyder, at boligen anvises efter reglerne om boligerne, primært almenboligloven og serviceloven, mens tildeling af hjælp alene sker efter servicelovens bestemmelser. Hjælpen kan f.eks. være personlig og praktisk hjælp, socialpædagogisk bistand eller ledsagelse.

Den del af huslejen, der indgår i pladstaksten for et botilbud består af udgifter til fælles- og servicearealer. Et botilbud vil typisk have en husleje på mellem 30-60 t. kr. pr. plads p.a. Huslejen afhænger af hvornår tilbuddet er bygget, beliggenhed og service- og fællesarealernes størrelse, samt hvorvidt botilbudet er etableret efter serviceloven eller almenboligloven.

Med mindre at huslejen for beboerne skal være meget lav etableres i dag kun boliger efter almenboligloven. Etablering af nye servicelovstilbud forekommer primært ved aflastningstilbud, fordi der ikke kan indgås lejekontrakt med borgerne, eller hvis målgruppen ikke kan betale en høj husleje pga. lav indkomst.

Botilbud til borgere med handicap

Niveau 1

Borgere med varig fysisk- og psykisk funktionsnedsættelse. Udviklingshæmmede – relativt

selvfungerende (herunder personer med asperger- og autismsyndrom uden komplekse diagnoser). Målgruppen er et niveau over det pædagogiske støtte- og hjælpebehov som normalt gælder bofællesskabsområdet. Typisk består det pædagogiske arbejde i at ”være ved siden af” og kunne guide / vise hvordan ting skal gøres. Der er behov for nattevagt. Målgruppen forventes at være i dagtilbud i hverdagene og med 1 hjemmedag hver 14. dag.

Botilbuddene i niveau 1 vil oftest være etableret efter § 107 i Servicelovene, dvs. botilbud med midlertidige ophold.

Priser i 1.000 kr. og 09-pl

Pladspris	Heraf løn (85 %)	Heraf drift (15%)	Husleje	Pladspris inkl. husleje
400	350	50	30-50	430-450

Eksempel

Kuben er et botilbud med 27 pladser, der ligger i København NV. 9 af pladserne er til borgere med erhvervet hjerneskade, og de resterende 18 pladser til borgere med udviklingshæmning. Botilbuddet er etableret efter § 107, men har døgndækning primært til de senhjerneskadede. Botilbuddet har en plads pris på ca. 360.000 kr. Borgerne på botilbuddet har lavt/mellem støttebehov.

Aktiviteter: Borgerne kan selv sørge for personlig pleje og omsorg, og hjælper til med de daglige gøremål. Primært består personalets arbejde derved i opsyn og assistance når nødvendigt.

Kuben	Pladspris ift. antal beboere - inkl. alle udgifter (husleje m.v.)
Antal beboere	27
Pladspris i kr.	360.000
Lønandel pr. beboer i kr.	300.000

Niveau 2

Borgere med betydelig varige fysisk- og psykisk funktionsnedsættelse og udviklingshæmning og andre diagnoser. Det drejer sig typisk om borgere med hjerneskade, fysiske handicap, autistme mv. Beboerne har brug for et jævnt pædagogiske støtte- og hjælpebehov og er kun i begrænset omfang selvhjulpne. Beboernes kommunikationsniveau er ofte begrænset til meget lidt talesprog. Langt de fleste har brug for ledsagelse udenfor botilbuddet. Denne målgruppe vil ikke normalt udvise en voldsomt reagerende adfærd, som beskrevet under niveau 3. Der er behov for nattevagt.

Målgruppen forventes at være i dagtilbud 3-4 af ugens 5 hverdage.

Priser i 1.000 kr. og 09-pl

Pladspris	Heraf løn (85 %)	Heraf drift (15%)	Husleje	Pladspris inkl. husleje
650	550	100	30-40	680-690

Eksempel:

Beboerne på botilbuddene Sam-Bo og Lindebo tilhører målgruppen ældre udviklingshæmmede.

Beboerne skal i stor udstrækning have støtte og hjælp til alle gøremål. Kommunikationsniveauet varierer fra lidt talesprog til nonverbalt sprog. Kendetegnet for disse to tilbud er at beboerne sammen med deres primære handicap også har aldersbetingede funktionsforringelser (gigt, mobilitetsproblemer, nedsat hørelse, nedsat syn m.v.).

Pladspris ift. antal beboere - inkl. alle udgifter (husleje m.v.)	Sam-Bo	Lindebo
Antal beboere	26	24
Pladspris i kr.	666.000	627.000
Lønandel pr. beboer i kr.	579.000	526.000

Note: Begge botilbud er etableret efter Serviceloven

Niveau 3

Borgere med betydelig og varig fysisk- og psykisk funktionsnedsættelse. Borgere med enten udviklingshæmning og med komplekse dobbeltdiagnoser eller borgere med fysiske handicap. (f.eks. autister, (sen-) hjerneskadede). Med dobbeltdiagnose menes en psykiatrisk overbygning på funktionsnedsættelsen og ofte også udadreagerende adfærd. Der er behov for nattevagt og enkelte kan have behov for egen nattevagt.

Beboerne på tilbuddene har et massivt pædagogisk støtte- og hjælpebehov og som oftest somatisk pleje i en eller anden grad. Typisk kommunikerer beboerne nonverbalt og har intet eller kun lidt talesprog. For borgerne med fysisk handicap gælder, at de skal have hjælp til enhver praktisk handling (f.eks. op om morgenen og i bad) er der behov for 2 personer til støtte. Dette stiller særlige krav til de fysiske rammer. Typisk vil loftlift være et nødvendigt hjælpemiddel.

For personer med udtalt autisme, hjerneskade m.v. ses typisk, at deres kontaktsvaghed kan resultere i selvskadende adfærd eller at de reagerer med en voldsom udadrettet adfærd. En del af den højere pladspris skyldes bl.a. et større behov for flere midler til kurser, supervision, uddannelse mv. til medarbejderne pga. beboernes adfærd.

Målgruppen forventes at være i dagtilbud 2-4 af ugens 5 hverdage.

Priser i 1.000 kr. og 09-pl

Pladspris	Heraf løn (80 %)	Heraf drift (20%)	Husleje	Pladspris inkl. husleje
950	760	190	30-50	980-1.000

Eksempel:

En større andel af borgerne på Musvågevejs afdeling syd kan ikke selv klare personlig pleje og omsorg pga. deres fysiske handicap og andre funktionsnedsættelser, hvorfor personalet skal assistere i disse. Det samme gælder for praktiske gøremål. For Musvågevejs afdeling nord, dvs. autisterne, skal der udføres arbejde med strukturpædagogik, dvs. arbejde med hver enkelt i forhold til at yde en pædagogisk indsats og skabe struktur i dagligdagen for den enkelte beboer. På begge afdelinger er der tale om, at der kan være brug for afskærmning og derved mandsopdækning af enkelte beboer, der har udadreagerende adfærd. Der arrangeres fælles aktiviteter, men generelt går det meste af personalets tid med at sørge for de daglige gøremål i forhold til den enkelte beboer.

Pladspris ift. antal beboere - inkl. alle udgifter (husleje m.v.)	Musvågevej Inkl. dagtilbud
Antal beboere	50
Pladspris i kr.	912.000
Pladspris for Musvågevejs 23 dagtilbudspladser	Ca. 200.000
Lønandel pr. beboer i kr.	815.000

Driftsudgifter på botilbud til borgere med sindslidelse

Niveau 1

En plads i bofællesskab eller solistbolig er typisk etableret efter § 107 i Serviceloven. Borgerne er relativt velfungerende og har generelt ikke brug for døgndækning, men kun til støtte om dagen til daglige aktiviteter. Borgerne opsøger selv væresteder og andre tilbud ude i byen. På nogle tilbud er der mulighed for at tilkalde nattevagt. De fleste bofællesskaber hører under voksenteams i Socialcenter København. Her kan de flekse imellem at anvende bofællesskabspladserne og hjemmevejledere. Således vil det reelt også være voksenteamets hjemmevejledere, der kommer i bofællesskaberne eller solistboligerne, som personale.

Priser i 1.000 kr. og 09-pl.

Pladspris	Heraf løn (85 %)	Heraf drift (15%)	Husleje	Pladspris inkl. husleje
270	230	40	25-45	295-315

Niveau 2

Den mest almindelige type botilbudsplads på et socialpsykiatrisk bocenter. Bocentrene er i dag så store, at de generelt kan rumme næsten alle målgrupper. Beboerne opdeles dog internt på bocenteret alt efter alder, behov for døgndækning, misbrug etc. De store bocentrene har fra 110 til 170 pladser, men der er også mindre afdelinger som Holme og Stubberupgård med hhv. 22 og 44 pladser.

Priser i t. kr. og 09-pl

Pladspris	Heraf løn (87 %)	Heraf drift (13%)	Husleje	Pladspris inkl. husleje
479	417	62	63	542

Eksempel

Thorupgården er et botilbud etableret i et tidligere plejehjem på Nørrebro med i alt 110 boliger. Botilbuddet har en pladspris på 400.000 kr. excl. husleje.

Af daglige aktiviteter kan nævnes madlavning i afdelingerne, opfølgning på den enkelte beboer, ledsage beboere til aktiviteter uden for bocentret etc. Aktiviteterne vil variere en del på baggrund af borgernes behov. Derudover er der en række tilbud på bocenteret såsom beboerjob, aktivitetscafé, undervisningstilbud, fysiske aktiviteter, musikværksted.

Niveau 3

Borgere med sindslidelse, der enten har et svært misbrug, udadreagerende adfærd og/eller lange

indlæggelser bag sig. Borgeren har ofte svære psykotiske tilfælde, der medfører udadreagerende adfærd og behov for afskærmning. Det indbefatter, at borgerne kan agere voldeligt og truende overfor personalet, og derfor har brug for meget personale omkring sig, til at undgå at borgeren generer andre beboere. Derudover bliver borgerne ofte indlagt akut på det psykiatriske center og der skal følges tæt op på medicinering. Der skal derfor være et tæt samarbejde med behandlingspsykiatrien i regionen, hvor borgeren skal ledsages til opfølgende behandling.

Hidtil er der ikke etableret separate botilbud til niveau 3. Der er dog etableret to særlige projekter, Bakkehuset på Hedelund og Lindebakken på Lindegården, som behandler borgere med sindslidelse, der et kaotisk misbrug.

Priser i 1.000 kr. og 09-pl

Pladspris	Heraf løn (85 %)	Heraf drift (15%)	Husleje	Pladspris inkl. husleje
600	510	90	60	660

Eksempel

På Ringbo er i oktober 2009 etableret en afdeling med 13 pladser til færdigbehandlede patienter fra Sct. Hans. Pladsprisen er på 600.000 kr. excl. husleje.

Borgerne er på grund af deres lange indlæggelser på et psykiatrisk hospital meget plejekrævende og kan generelt ikke udføre daglige aktiviteter selv, så som madlavning, rengøring etc. Derudover udviser de ofte psykotiske episoder og kan have brug for afskærmning. Derved skal der for nogle af borgerne helst være personale omkring dem eller tæt på hele tiden.

Da afdelingen netop er oprettet og ikke er fyldt op, er det svært at sige, hvilke aktiviteter der vil blive udført. Men det ligger fast, at størstedelen af ressourcerne bliver brugt på pleje og omsorg for beboeren.